

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Autoreferat w języku polskim

- 1. Dane osobowe:** Katarzyna Sikorska-Bujnowicz

- 2. Wykształcenie:**
 - 1987-1992** Studia magisterskie dzienne w zakresie filologii germańskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego

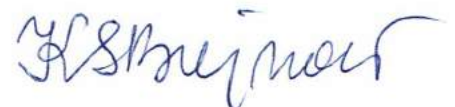
 - 1989-1990** Studia semestralne w zakresie filologii germańskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Humboldta w Berlinie, NRD

- 3. Uzyskane tytuły zawodowe i stopnie naukowe:**
 - 3.1. 1992** **magister filologii germańskiej, specjalizacja językoznawstwo, specjalność nauczycielska**, na podstawie pracy magisterskiej pt. *Deutsche Entlehnungen im Polnischen und ihre neuhochdeutschen Pendants. Am Beispiel von 80 Wörtern* (promotor: prof. dr hab. Roman Sadziński, recenzent: dr Aleksandra Czechowska-Błachiewicz)

 - 3.2. 2001** **doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa** na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Substantivische Entlehnungen deutscher Herkunft nach Sachgruppen im Gegenwartspolnischen. Ihre Bedeutung im Vergleich zur gegenwartsdeutschen Vorlage* (promotor: prof. dr hab. Roman Sadziński, recenzenci: prof. dr hab. Alfred Tarantowicz i prof. dr hab. Jan Iluk)

- 4. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu:**
 - 4.1. Uniwersytet Łódzki**
 - 1992-2000** asystent w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego Uniwersytetu Łódzkiego

 - 2000-2001** wykładowca w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego Uniwersytetu Łódzkiego

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Od 2001 adiunkt w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego Uniwersytetu Łódzkiego, Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
(Od roku akademickiego 2016/2017: Instytut Filologii Germańskiej, Zakład Językoznawstwa Niemieckiego)

4.2. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi

2002-2006 adiunkt na filologii germańskiej Wydziału Humanistycznego
2006-2009 praca na umowy o dzieło na filologii germańskiej Wydziału Humanistycznego

5. Osiągnięcia naukowo-badawcze

5.1. Ilościowe wskaźniki

W latach **2001-2018** opublikowałam w sumie **2** monografie, **29** artykułów naukowych (22 w języku niemieckim jako podstawowym dla dziedziny badań oraz 7 w języku polskim), co daje im zasięg międzynarodowy (załącznik nr 5 i 6), **5** kolejnych artykułów znajduje się w druku. Współredagowałam **1** tom *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica* 6 (2010). Wygłosiłam **17** referatów z zakresu badań nad humorem na konferencjach naukowych o charakterze międzynarodowym.

5.2. Opis osiągnięć naukowo-badawczych

5.2.1. Zapożyczenia z języka niemieckiego we współczesnej polszczyźnie

Zapoczątkowane w czasie studiów na filologii germańskiej w latach 1987-1992 w ramach seminarium magisterskiego i specjalizacyjnego badania nad leksykalnymi wpływami we współczesnej polszczyźnie zaowocowały ich kontynuacją w toku moich badań nad leksyką do celów rozprawy doktorskiej. Zainteresował mnie przede wszystkim problem zmiany znaczenia zapożyczeń ze źródła niemieckiego w języku zapożyczającym, czyli w języku polskim. W centrum zainteresowania znalazły się zapożyczenia rzeczownikowe, które zostały przeze mnie sklasyfikowane według grup rzeczowych, zanalizowane pod kątem zmiany ich znaczenia w odniesieniu do źródła niemieckiego, kwestii adaptacji na płaszczyźnie morfologicznej i słowotwórczej, tj. w aspekcie ich zakorzenienia we współczesnej polszczyźnie, czego dowodem jest ich rola jako podstaw słowotwórczych do tworzenia nowej leksyki w języku polskim oraz występowanie w związkach frazeologicznych. Praca ta ma charakter synchronicznej analizy, wskazującej na procesy asymilacyjne na płaszczyźnie semantycznej.

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Tematykę tę kontynuują moje publikacje, wydane po uzyskaniu stopnia doktora (załączniki 5 i 6), z tego 5 artykułów w *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica*, czasopiśmie, znajdującym się na liście B MNiSW, mającym obecnie 6 pkt., 1 artykuł w piśmie spoza listy (*Germanische Philologie. Zeitsyzy Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi*) oraz 2 artykuły wydane jako rozdziały w tomach w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej (5pkt.). W latach 2001-2018 opublikowałam w sumie 8 artykułów z zakresu zapożyczeń z języka niemieckiego.

Kontakty z innymi narodami na przestrzeni dziejów przyczyniają się do przejmowania przez dany system językowy leksyki obcego pochodzenia. W tym momencie zanikają ich pierwotne powiązania z innymi leksemami, które miały w języku wyjściowym. Wchodzą one w nowe relacje semantyczne w danym polu wyrazowym i w ten sposób stają się jego nieodłącznym elementem. Na płaszczyźnie semantycznej podlegają procesowi asymilacji, co znacznie wpływa na strukturę danego pola wyrazowego i przyczynia się do zmian w jego obrębie. Zapożyczenia z innego języka mogą ze względu na swe znaczenie stać się w danych polach hiperonimami lub też pojawić się w nowym otoczeniu leksykalnym obok rodzimych synonimów i pojawić się tam jako hyponimy i kohyponimy. Ich użycie zależy jedynie od użytkownika języka, w zależności od kontekstu językowego i sytuacyjnego.

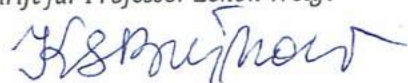
Artykuły z zakresu zapożyczeń dotyczą ww. kwestii, tj. koncentruję się w nich na zmianie znaczenia wyrazów zapożyczanych z języka niemieckiego w języku polskim¹ oraz wpływie rodzimych pól wyrazowych² na umiejscowienie zapożyczanej leksyki. Artykuły te przedstawiają kwestie adaptacji elementów leksykalnych zapożyczonych z języka niemieckiego we współczesnej polszczyźnie. Adaptacja zapożyczeń miała miejsce nie tylko na płaszczyźnie fonologicznej, graficznej, czy też morfologicznej, lecz dotyczy również asymilacji na płaszczyźnie znaczeniowej. W artykułach z tego zakresu omawiam zmiany znaczeniowe zapożyczeń ze źródła niemieckiego, wskazując na fakt, iż największą grupę rzeczownikowych zapożyczeń stanowią te leksemy, które zachowały swe pierwotne znaczenie, gdyż jako pojęcia i terminy fachowe czy też elementy języka technicznego³ nie miały w języku polskim swych

¹ **Sikorska K. (2002)**, *Zum Problem des Bedeutungswandels deutscher Substantive im Polnischen*, W: *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica* 3, Łódź, s. 251-261 (lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.);

Sikorska-Bujnowicz K. (2013), *Altes und Neues im Wortschatz. Einige Bemerkungen zu den deutschen Entlehnungen im Polnischen*, W: Sadziński W. (red.), *Gegenwart und Geschichte in komplementärer Relation (= Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica* 9), Łódź, s. 39-51 (lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.).

² **Sikorska K. (2004)**, *Sprachwandel und Wortfeld*, W: *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica* 4, Łódź, s. 51-62 (lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.).

³ **Sikorska K. (2008)**, *Neue Feldelemente deutscher Herkunft im Gegenwartspolnischen am Beispiel der Handwerkersprache*. W: Michoń M./Sadziński W. (red.), *Texte und Kontexte. Festschrift für Professor Zenon Weigt*

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

odpowiedników, pod wpływem których mogłoby ulec zmianie ich znaczenie. Wśród zapożyczeń znajduje się też taka grupa, którą tworzą wyrazy o całkowicie innym znaczeniu niż przypisane pierwotnie leksemom przejmowanym. Znaczenie zapożyczenia ulegało zawężeniu lub rozszerzeniu, jednak bardzo częstym zjawiskiem jest występowanie równocześnie różnych typów zmian znaczenia wyrazu zapożyczonego, np. zawężenia i przesunięcia lub rozszerzenie znaczenia.

Analiza poszczególnych grup rzeczowych, składających się z zapożyczonej leksyki pozwala stwierdzić, jakim zmianom ulegały zapożyczenia pod wpływem słów istniejących w rodzimych polach wyrazowych, takich jak "naczynia"⁴, "narzędzia"⁵, "nauka"⁶, "prasa i drukarstwo"⁷. Spośród zapożyczeń ze źródła niemieckiego niewątpliwie największą grupę stanowią leksemy z zakresu "praca"⁸, którym również poświęciłam jeden z moich artykułów, stanowiący omówienie wyników przeprowadzonej ankiety na temat znajomości znaczenia zapożyczeń z języka pracy.

Oferowane przeze mnie zajęcia z zakresu zapożyczeń ze źródła niemieckiego we współczesnej polszczyźnie zawsze cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony studentów.

zum 60. Geburtstag, Łódź, s. 53-64 (rozdział w monografii w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej).

⁴ **Sikorska K. (2007)**, *Paradigmatische Bedeutungsrelationen im Wortfeld am Beispiel der Entlehnungen aus der Sachgruppe Gefäße im Gegenwartspolnischen*, W: Sadziński W./Żytyńska M. (red.), *Varietäten in deutscher Sprache und Literatur. Professor Roman Sadziński zu seinem 60. Geburtstag gewidmet*, Łódź, s. 67-81 (rozdział w monografii w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej).

⁵ **Sikorska K. (2008)**, *Neue Feldelemente deutscher Herkunft im Gegenwartspolnischen am Beispiel der Handwerkersprache*, W: Michoń M./Sadziński W. (red.), *Texte und Kontexte. Festschrift für Professor Zenon Weigt zum 60. Geburtstag*, Łódź, s. 53-64 (rozdział w monografii w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej).

⁶ **Sikorska-Bujnowicz K. (2014)**, *Einige Bemerkungen zur Adaptation der deutschen Entlehnungen aus dem Bereich der Wissenschaft im Polnischen*, W: Sadziński W. (red.), *Varianz und Invarianz in Sprache und Literatur (= Acta Universitatis Lodzianis. Folia Germanica 10)*, Łódź, s. 65-78 (lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.).

⁷ **Sikorska-Bujnowicz K. (2011)**, *Sachgruppe PRESSE UND DRUCKWESEN im Gegenwartspolnischen und ihre Felder unter dem Aspekt der Entlehnungen aus der deutschen Sprache*, W: Sadziński W. (red.), *Die Presse als sprach- und kulturwissenschaftliches Forschungsobjekt (= Acta Universitatis Lodzianis. Folia Germanica 7)*, Łódź, s. 89-97 (lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.).

⁸ **Sikorska K. (2003)**, *Zum Gebrauch und zur Frequenz deutscher Entlehnungen im Gegenwartspolnischen. Ergebnisse einer Umfrage*. W: *Germanische Philologie, Nr 1, Zeszyty Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi*, Łódź, s. 49-60 (współautor: Michoń M.; artykuł w czasopiśmie spoza listy).

Katarzyna Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź , ul. Pomorska 171/173

5.2.2. Językowe środki budowania humoru w j. niemieckim i j. polskim

Kolejnym zjawiskiem, wokół którego koncentrują się moje badania, jest humor w języku polskim i języku niemieckim. Badania te mają charakter konfrontacyjny i ich celem jest znalezienie podobieństw i różnic w budowaniu humoru przy pomocy konkretnych środków językowych oraz pozajęzykowych (mowa ciała, brzmienie głosu, wizerunek itd.). Analizuję teksty żartów słownych oraz skeczów niemieckich i polskich⁹, koncentrując się przede wszystkim na wskazaniu nadrzędnej roli języka jako środka komunikacji w budowaniu humoru, który w połączeniu z zastosowaniem przez artystów kabaretowych odpowiednich pozajęzykowych środków, okazuje się być nadrzędną kwestią w tworzeniu tego typu żartów. Przedmiotem moich badań stał się również niemiecki program komediowy "Was guckst du?!", którego skecze stanowią materiał do analizy językowej, przede wszystkim ze względu na oferowany przez autorów żart etniczny¹⁰, który jako niemiecki żart o innych narodowościach jest tematem mojej wydanej w roku 2016 monografii pt. *Zum deutschen Ethnowitz. Eine*

⁹ **Sikorska-Bujnowicz K. (2010)**, *Polysemie und Homophonie als Mittel des Humoristischen in einem Skethtext*, W: Sadziński W./Sikorska-Bujnowicz K. (red.), *Adäquatheit in Sprache und Literatur (=Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica 6)*, Łódź, s. 69-78 (**lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2012), *Polisemia i homofonia jako środki budowania humoru na przykładzie skeczów kabaretu „Paranienormalni”*, W: Kwiatkowska A./Stanecka A. (red.) (2012b), *Humor. Teorie-praktyka-zastosowania. Kody humoru*, Piotrków Trybunalski, s. 153-159 (**rozdział w monografii w języku polskim**).

¹⁰ **Sikorska K. (2009)**, *Zur Sprache der deutschen Comedy-Show*, W: Sadziński W. (red.), *Aktuelle Probleme der deutschen Sprache und Literatur (=Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica 5)*, Łódź, s. 29-37; (**lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.**);

Sikorska K. (2009), *Język niemieckiego programu komediowego „Was guckst du?”*, W: Dżereń-Głowacka S./Kwiatkowska A. (red.), *Humor. Teorie-praktyka-zastosowania. Zrozumieć humor*, Piotrków Trybunalski, s. 161-167 (**rozdział w monografii w języku polskim**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2011), *Sprachliche und außersprachliche Mittel des Humoristischen am Beispiel von „Was guckst du?”* W: Kaczmarek D./Makowski J./Michoń M./Weigt Z. (red.) *Felder der Sprache. Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge*, Łódź, s. 134-141 (**rozdział w monografii w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2012), *Ethnowitz als Wiedererkennungszeichen der deutschen Comedy-Sendung „Was guckst du?”*, W: Sadziński W./Gołaszewski M. (red.), *Wechselbeziehungen zwischen Sprache, Literatur und Kultur (=Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica 8)*, Łódź, s. 17-24, (**lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2012), *„Was guckst du?” als ein multikulturelles Comedy-Programm im deutschen Fernsehen*, W: Kaczmarek D./Makowski J./Michoń M./Weigt Z. (red.) *Felder der Sprache. Felder der Forschung. Impulse für Forschung und Lehre*, Łódź, s. 55-62 (**rozdział w monografii w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2014), *Żart etniczny jako znak rozpoznawczy niemieckiej audycji komediowej „Was guckst du?”* W: Kwiatkowska A./Stanecka A. (red.) (2014b), *Humor. Teorie-praktyka-zastosowania. Strategie humoru*, Piotrków Trybunalski, s. 47-53 (**rozdział w monografii w języku polskim**).

K. Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

korpusgestützte Analyse (Wydawnictwo Biblioteka, Łódź, ISBN: 978-83-62378-52-4).

Przedmiotem moich badań są również internetowe niemieckie żarty etniczne¹¹.

Ciekawym zagadnieniem, łączonym z proponowanym żartem etnicznym, jest pytanie o granice dobrego smaku, na które również staram się odpowiedzieć w jednym z artykułów¹².

Niewątpliwie ciekawym zagadnieniem, któremu poświęciłam jeden z moich artykułów, jest tabu i granice dobrego smaku w odniesieniu do kiepskich żartów o kobietach i mężczyznach¹³ oraz pytanie o typowo niemieckie poczucie humoru¹⁴. Analizuję ponadto kwestie roli elementów intertekstualnych w żartach¹⁵, motywy żartów (motywy kulinarne, obraz kobiety w żartach, motyw choroby w żartach)¹⁶ oraz życie tekstów kabaretowych poza sceną i zjawisko

¹¹ **Sikorska-Bujnowicz K. (2016)**, *Zum Ausländermotiv im deutschen Witz. Gezeigt am Beispiel der Türkenwitze*, W: Sadziński W. (red.), (= Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica 12), Łódź, s. 89-105 (**lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2016), *Fremdsprachenprobleme als Mittel des Humoristischen am Beispiel der deutschen Türkenwitze* W: Sadziński W. (red.), (= Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica 12), Łódź, s. 77-87 (**lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.**).

¹² **Sikorska-Bujnowicz K. (2014)**, *Grenzen des guten Geschmacks in einem Witz*, W: Weigt Z./Kaczmarek D./Makowski J./Michoń M. (red.), *Felder der Sprache. Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge*, Łódź, s. 131-152 (**rozdział w monografii w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej**).

¹³ **Sikorska-Bujnowicz K. (2015)**, *Frauen-Männer-Witz früher und heute. Einige Bemerkungen zum deutschen Kalauer*, W: Sadziński W. (red.), *Konstanz und Wandel in Sprache und Literatur* (= Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica 11), Łódź, s. 47-60; (**lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.**).

¹⁴ **Sikorska-Bujnowicz K. (2011)**, *Deutscher Pressewitz und seine gesellschaftskritische Funktion*, W: Sadziński W. (red.), *Die Presse als sprach- und kulturwissenschaftliches Forschungsobjekt* (= Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica 7), Łódź, s. 69-78 (**lista B MNiSW, aktualna punktacja: 6 pkt.**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2015), *Worüber lachen die Deutschen? Einige Bemerkungen zum deutschen Witz*, W: Rozprawy Komisji Językowej ŁTN, t. LXI, s. 221-237 (**lista B MNiSW, aktualna punktacja: 8 pkt.**).

¹⁵ **Sikorska-Bujnowicz K. (2016)**, *Intertextuelle Elemente im Witz am Beispiel der kulinarischen Motive im polnischen Kabarett*, W: Grzeszczakowska-Pawlikowska B./ Stawikowska-Marcinkowska A. (red.), *Germanistische Forschung Bestand, Prognose, Perspektiven*, s. 304-315 (**rozdział w monografii w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2016), *Einige Bemerkungen zu den intertextuellen Elementen im deutschen Witz*, W: Kaczmarek D./Makowski J./Michoń M./Weigt Z. (red.) *Im Spiegel der germanistischen Forschung. Felder der Sprache – Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge 8.*, Łódź, s. 88-98 (**rozdział w monografii w języku podstawowym dla danej dyscypliny naukowej**).

¹⁶ **Sikorska-Bujnowicz K. (2017)**, *Motywy kulinarne w tekstach kabaretowych*, W: Żarski W./Piasecki T. (red.), *Kuchnia i stół w komunikacji społecznej. Tekst, dyskurs, kultura*, Wrocław, 2017, Oficyna Wydawnicza ATUT, s. 403-410 (**rozdział w monografii w języku polskim**);

Sikorska-Bujnowicz K. (2017), *Obraz kobiety w żartach*, W: Stanecka A./ Dybała J. (red.) (2017), *Wiedźmy i anioły. Postrzeganie kobiet w dawnej i współczesnej kulturze*, Piotrków Trybunalski, s. 123-136 (**rozdział w monografii w języku polskim**);

Katarzyna Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

kiczu¹⁷. Znajdujących się w druku 5 artykułów (1 artykuł po pozytywnych recenzjach, 4 w trakcie recenzji) poruszają problem tematów tabu i czarny humor w kabarecie, omawiają język polskiego kabaretu wczoraj i dziś.

W latach **2001-2018** opublikowałam w sumie **21** artykułów z zakresu moich badań nad humorem, w tym **14** w języku niemieckim i **7** w języku polskim (załącznik nr 5 i 6) oraz wydałam 2 monografie z tego zakresu:

- Sikorska-Bujnowicz Katarzyna (2013), *Sprachliche Mittel des Humoristischen im Deutschen und im Polnischen*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź (ISBN: 978-83-7969-049-7)
- Sikorska-Bujnowicz Katarzyna (2016), *Zum deutschen Ethnowitz. Eine korpusgestützte Analyse*, Wydawnictwo Biblioteka, Łódź (ISBN: 978-83-62378-52-4).

1 spośród **14** artykułów w języku niemieckim jako podstawowym dla dziedziny ukazał się w czasopiśmie z listy B MNiSW, *Rozprawy Komisji Językowej ŁTN*, mającym obecnie 8 punktów. 7 spośród tych **14** artykułów w języku niemieckim jako podstawowym dla dziedziny ukazało się w czasopiśmie z listy B MNiSW, *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Germanica*, mającym obecnie 6 punktów. 6 artykułów zostało wydanych jako rozdziały w monografiach¹⁸ w języku podstawowym dla dziedziny. Kolejnych 7 artykułów ukazało się w języku polskim w monografiach wieloautorskich¹⁹.

Sikorska-Bujnowicz K. (2017), Motyw choroby w żartach, W: Szmigiero K./Gonigroszek D. (red.), *Zdrowie i choroba w badaniach humanistycznych i społecznych*, Piotrków Trybunalski, 2017, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego Filia w Piotrkowie Trybunalskim, s. 237-248 (**rozdział w monografii w języku polskim**).

¹⁷ **Sikorska-Bujnowicz K. (2016)**, *Życie tekstu kabaretowego poza sceną i rola kanału YouTube na przykładzie kabaretu PARANIENORMALNI*, W: Kudra B./Szkudlarek-Śmiechowicz E. (red.), *Kicz w języku i komunikacji*, Łódź, 2016, Wydawnictwo UŁ, s. 171-180.

¹⁸ **Kaczmarek D./Makowski J./Michoń M./Weigt Z. (red.) (2011)**, *Felder der Sprache. Felder der Forschung*, Łódź; **Kaczmarek D./Makowski J./Michoń M./Weigt Z. (red.) (2012)**, *Felder der Sprache. Felder der Forschung. Impulse für Forschung und Lehre*, Łódź; **Weigt Z./Kaczmarek D./Makowski J./Michoń M. (red.) (2014)**, *Felder der Sprache. Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge*, Łódź; **Kaczmarek D./Makowski J./Michoń M./Weigt Z. (red.) (2016)** *Im Spiegel der germanistischen Forschung. Felder der Sprache – Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge 8.*, Łódź; **Grzeszczakowska-Pawlikowska B./Stawikowska-Marcinkowska A. (red.) (2016)**, *Germanistische Forschung Bestand, Prognose, Perspektiven*, Łódź; **Sternal, E./Chrzan, M./Burzyńska-Sylwestrzak J. (red.) (2017)**, *Przekraczanie barier w języku, literaturze, kulturze (= humanistica 21. t.1)*, Wydawnictwo Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Świeciu, Świecie.

¹⁹ **Dzereń-Głowacka S./Kwiatkowska A. (red.) (2009b)**, *Humor. Teorie-praktyka-zastosowania. Zrozumieć humor*, Piotrków Trybunalski; **Kwiatkowska A./Stanecka A. (red.) (2012b)**, *Humor. Teorie-praktyka-zastosowania. Kody humoru*, Piotrków Trybunalski; **Kwiatkowska A./Stanecka A. (red.) (2014b)**, *Humor. Teorie-praktyka-zastosowania. Strategie humoru*, Piotrków Trybunalski; **Kudra B./Szkudlarek-Śmiechowicz E. (red.) (2016)**, *Kicz w języku i komunikacji*, Łódź; **Żarski W./Piasecki T. (red.) (2017)** *Kuchnia i stół w komunikacji społecznej. Tekst, dyskurs, kultura*, Wrocław; **Stanecka A./Dybała J. (red.) (2017)**, *Wiedźmy i anioły. Postrzeganie*

KBS Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Związana z humorem niemieckim i polskim tematyka interesuje mnie już od lat, przy czym pragnę podkreślić, że oferowane przeze mnie zajęcia do wyboru z tego zakresu zawsze cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony studentów. Również wystąpienia z referatem na konferencjach o charakterze międzynarodowym (załącznik nr 2, pkt. 6) wzbudzały zainteresowanie i dawały mi możliwość stwierdzenia, że badania z tego zakresu, zwłaszcza w ujęciu konfrontatywnym są czymś nowym, co tylko utwierdzało mnie w przekonaniu o ważności tego typu badań.

Podsumowaniem moich badań nad humorem są 2 monografie: wydana w Wydawnictwie Uniwersytetu Łódzkiego w roku 2013, licząca 194 strony monografia pt. *Sprachliche Mittel des Humoristischen im Deutschen und im Polnischen* (ISBN: 978-83-7969-049-7), oraz stanowiąca kontynuację rozważań nad humorem niemieckim, wydana w Wydawnictwie Biblioteka w roku 2016, licząca 216 stron monografia pt. *Zum deutschen Ethnowitz. Eine korpusgestützte Analyse* (ISBN: 978-83-62378-52-4).

5.3. Omówienie monografii autorskich

Obie monografie wskazują jako osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach naukowych i tytule w zakresie sztuki.

5.3.1. Sikorska-Bujnowicz Katarzyna (2013a), *Sprachliche Mittel des Humoristischen im Deutschen und im Polnischen*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, ss.194, ISBN: 978-83-7969-049-7

Książka pt. *Sprachliche Mittel des Humoristischen im Deutschen und im Polnischen* (Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, ss.194, ISBN: 978-83-7969-049-7) jest z założenia studium porównawczym języka niemieckiego i języka polskiego w aspekcie językowych środków budowania humoru.

Punktem wyjścia do przeprowadzonej analizy językowej w ww. aspekcie jest zebrany materiał audiowizualny, który stanowią nagrania serii niemieckiego telewizyjnego programu komediowego „Was guckst du?!“ z lat 1995-2000 (ogółem 116 spisanych tekstów skeczów), 33 teksty skeczów polskich grup kabaretowych „Paranienormalni” (źródło: DVD Kabaret PARANIENORMALNI. „Mariolka prawdę Ci powie”, Warszawa 2009 i 2xDVD Kabaret „Ani Mru-

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Mru", Lublin 2006) oraz 47 krótkich żartów tekstowych, pochodzących z niemieckich stron internetowych, zaczerpniętych ze zbiorów żartów niemieckich czy też polskich żartów znanych ze słyszenia. Ze względu na obszerność materiału oraz powtarzalność znalezionych w nim językowych środków wyrażania humoru spośród tej dużej liczby żartów wybranych zostało 80 najbardziej reprezentatywnych przykładów.

Założeniem analizy było znalezienie odpowiedzi na następujące pytania o językowe środki wyrażania humoru stosowane są w obydwu językach, tj. j. niemieckim i j. polskim, uniwersalny środek wyrażania humoru, niezależnie od systemu językowego oraz wskazanie na cechy typowe tylko dla jednego z tych dwóch porównywanych języków.

W części teoretycznej wskazuję m.in. na rozróżnienie pojęć: *śmiech* i *humor / poczucie humoru*, odwołując się do różnych dyscyplin naukowych, tj. kulturoznawstwa, psychologii, socjologii (Berger, Plessner). Wskazuję tu na znaczenie teorii Freuda dla badań nad humorem. Humor jako zjawisko neutralne, służące do wyrażania komunikatów humorystycznych za pomocą mówienia, pisania, obrazu czy też muzyki to z kolei ujęcia humoru wg Bremera i Roodenburga. W dalszej części pracy omawiam humor jako zjawisko odzwierciedlające głębsze treści kulturoznawcze, co odnosi się przede wszystkim do żartów etnicznych (Driessen). Wskazuję na fakt przypisywania zjawisku humoru konkretnych cech, związanych z jego funkcją społeczną (Bergson, *Überlegenheitstheorie*), występowanie nie tylko jednej możliwej interpretacji (*Bisoziation*, Kant, Schopenhauer, Koestler), wymagalność wystąpienia elementu zaskoczenia – pointy (*Überraschungstheorie*), funkcje żartu jako wentylu, służącego do rozładowania napięcia (*Entlastungstheorie*, Spencer), kwestie nieprzystawalności elementów żartu, która jednak w efekcie końcowym zostaje zniesiona przez zaskakujące zakończenie (*Konfigurationstheorien*). W ramach prezentacji teorii humoru wskazuję na dwie najistotniejsze na płaszczyźnie językowej – teorię skryptów (Raskin – *Semantische Skript Theorie des Humors*) i ogólną teorię humoru językowego (Attardo i Raskin – *Generelle/ Allgemeine Theorie des Verbalen Humors*). Wspominam również o pojęciu dwuznaczności *Ambiguität* i jej typów (regularna, figuratywna, składniowa i sytuacyjna oraz quasi dwuznaczność, czyli homofonię). W monografii omawiam żart w ujęciu takich autorów jak Freud, Plessner, Röhrich, wskazuję na rozróżnienie typów żartu wg elementów pierwszoplanowych jako środków wyrażania humoru, tj. na rolę języka – żart językowy *Sprachwitz* oraz na funkcję kontekstu sytuacyjnego *Sachwitz*. Odnoszę się również do kwestii *humoru konwersacyjnego* i jego wykorzystania do pisania tekstów skeczów. Wskazuję ponadto na cechy *żartu etnicznego*, przytaczając przykłady żartów o konkretnych nacjach. Analiza programu telewizyjnego jako elementu komunikacji masowej implikuje omówienie roli mediów w przekazywaniu treści humorystycznych i wskazanie na cechy tego typu komunikacji, jej elementów składowych, funkcji publiczności jako jednego z ogniw tego procesu (Maletzke, Burkhart, Hömberg). Omawiane zagadnienia związane z językowymi środkami budowania humoru (gra słów, polisemia, homofonia, wyrazy obcego pochodzenia) ilustrowane są wybranymi przeze mnie żartami. Analiza porównawcza dotyczy wybranych żartów z programu "Was guckst du?!" oraz skeczów polskich grup kabaretowych: Paraniernormalni oraz Ani Mru Mru.

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

W trakcie analizy materiału polskiego okazało się, że język analizowanych tekstów jest zdominowany przez leksykę z zakresu języka potocznego oraz języka młodzieżowego. Ponadto należy tu podkreślić fakt używania przez autorów polskich słownictwa wulgarnego, jednakże w formie eufemistycznej, którą nazwałam quasi wulgaryzmem. Słownictwo tego typu nabiera już charakteru elementów-przerywników rozmowy, przez co ztraca ono swój pierwotny charakter, jednakże jednocześnie podkreśla stan emocjonalny bohatera danej sceny. Język niemiecki jako środek wyrażania humoru okazuje się być w przypadku programu „Was guckst du?!“ przede wszystkim hybrydą językową, na którą składają się odmianki językowe, związane z konkretną, posługującą się nimi nacją. Ma to związek z charakterem całej audycji, która nazwana jest *Ethno-Comedy*, czyli komedią proponującą żart etniczny. Porównanie na tej płaszczyźnie pozwoliło dojść do wniosku, że ten typ żartu jest proponowany przez audycję niemiecką i dotyczy jej całej, natomiast na gruncie polskim jest to tylko jeden z możliwych proponowanych typów żartu. Ciekawym zjawiskiem jest fakt operowania przez autorów, zarówno polskich jak i niemieckich, polisemią, homonimią oraz homofonią, przy czym kwestia odpowiedniego zrozumienia i interpretacji wymaga od odbiorcy wiedzy ogólnej, znajomości języka potocznego i młodzieżowego, jednakże należy tu podkreślić fakt, że w przypadku zanalizowanych żartów nie stwierdzono występowania środków stylistycznych, charakterystycznych dla języka literackiego. Zwracam również uwagę na fakt stosowania przez polskich autorów leksyki fachowej (m.in. z zakresu rzemiosła i techniki), posiadającej obok znaczenia fachowego również wariant przenośny, nie zakłócający jednak odbioru tekstu, lecz z nim współgrający i niejako wzmacniający jego cechy jako tekstu humorystycznego. Wskazuję na rolę słowotwórstwa w języku niemieckim, wykorzystywanego w procesie tworzenia tekstów humorystycznych, przy czym zjawisko to nie jest typowe dla języka polskiego. W obydwu językach znaczną rolę odgrywają wyrazy obcego pochodzenia jako środki wyrażania humoru, przy czym autorzy wykorzystują tu fakt braku znajomości danego języka lub też brak znajomości znaczenia danego słowa.

Podsumowując: omawiana tu monografia stanowi przede wszystkim pierwszą analizę porównawczą z dziedziny badań nad humorem w języku polskim i niemieckim z wykorzystaniem analizy materiałów audiowizualnych oraz wskazanie na podobieństwa i różnice w wykorzystaniu systemów językowych dla celów tworzenia tekstów humorystycznych w obydwu językach.

5.3.2. Sikorska-Bujnowicz Katarzyna (2016), *Zum deutschen Ethnowitz. Eine korpusgestützte Analyse*, Wydawnictwo Biblioteka, Łódź, ss. 216 (ISBN: 987-83-62378-52-4)

Wydana w roku 2016 książka pt. *Zum deutschen Ethnowitz. Eine korpusgestützte Analyse* (Wydawnictwo Biblioteka, ISBN: 978-83-62378-52-4) to druga już monografia mojego autorstwa, dotycząca badań nad humorem. Jest ona kontynuacją książki pt. *Sprachliche Mittel des Humoristischen im Deutschen und im Polnischen* (2013, Wydawnictwo Uniwersytetu

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Łódzkiego, ISBN: 978-83-7969-049-7) i ma za zadanie przedstawienie i zanalizowanie na płaszczyźnie językowej niemieckiego żartu etnicznego, rozumianego jako żartu o danej nacji, w aspekcie stosowanych przez autorów językowych środków budowania humoru. Prezentowane zagadnienia teoretyczne ilustrowane są licznymi przykładami żartów, pochodzących z niemieckich stron internetowych²⁰ i wybranych skeczów niemieckiego programu komediowego, określanego mianem Ethno-Comedy – „Was guckst du?!”. Kryterium doboru materiału dla części empirycznej był widoczny podział proponowanych przez konkretne strony internetowe żartów na te o danych nacjach. Materiał do analizy obejmuje żarty o Turkach, Włochach, Polakach, Arabach i Hindusach, ponieważ stanowią one materiał porównawczy dla proponowanych przez „Was guckst du?!” właśnie żartów o ww. nacjach.

Zadaniem moim była próba klasyfikacji niemieckiego żartu etnicznego, rozumianego jako żart stworzony przez Niemców, na przykładzie 200 wyselekcjonowanych tekstów humorystycznych, według dwóch kryteriów – formy oraz stosowanych środków budowania humoru. Zakładałam przede wszystkim występowanie tutaj pytania-odpowiedzi jako podstawowej formy i analiza to potwierdziła. Ciekawym zjawiskiem jest fakt występowania mieszanych form żartu (9.4.1., s. 165), przy czym również w tych mieszanych formach występuje pytanie-odpowieź.

Niezależnie od struktury żartu można znaleźć konkretne językowe środki budowania humoru, tj. polisemię, homonimię i homofonię, wyrazy obcego pochodzenia i związane z tym nieporozumienia, wynikające z braku znajomości danego języka, co często dodatkowo wiąże się z ukrytymi treściami, których odnalezienie i rozkodowanie gwarantuje właściwie zrozumienie i interpretację żartu.

Odbiorca tekstu humorystycznego ma za zadanie również odwoływać się do wiedzy z różnych dziedzin, jeśli w danym żarcie pojawiają się elementy intertekstualne, co również jest często wykorzystywane przez autorów żartów. Zaskakującym dla mnie wynikiem analizy było stwierdzenie zdominowania żartów etnicznych przez elementy intertekstualne (9.4.3., pkt. 1, s. 167-168), dość częste wykorzystanie modeli słowotwórczych (9.4.3., pkt. 2, s. 169) oraz celowe użycie błędnych form różnego typu jako elementów humorystycznych (9.4.3., pkt. 3, s. 170, 9.4.3., pkt. 5, s. 173-174).

Humor etniczny w rozumieniu humoru o danej nacji to również gra językowa, wynikająca w przypadku tekstów z „Was guckst du?!” z zestawienia różnych języków – niemieckiego, tureckiego czy też arabskiego. Funkcjonujący jako hybryda językowa *broken German* odgrywa tu znaczącą rolę.

²⁰ <http://www.grocceni.com/witze/witz0859.html> (dostęp: 2015 2016); <http://www.witze1000.de> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.lachmeister.de> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.blickamabend.ch> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.bfriends.brigitte.de> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.witzechef.de> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.witze.woxikon.de> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.witzdestages.net/witze/laenderwitze/> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.witze.net/araberwitze> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.witzeueberwitze.de> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.aberwitzig.com> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.witzefun.de/witze/witz/4709> (dostęp: 2015 i 2016); <http://www.spruchezitate.com/inderwitze/> (dostęp: 2015 i 2016); <https://www.indienaktuell.de> (dostęp: 2016); <http://www.lustigewitze123.blogspot.com> (dostęp: 2016); <http://www.witze.net/indienwitze> (dostęp: 2016).

Bezmiej now

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Część teoretyczna monografii to rozważania przede wszystkim o grze słów, wskazanie na jej typy oraz wykorzystywane środki językowe do jej tworzenia. Polisemia, homonimia, homofonia oraz homografia stanowią trzon gier słownych, wykorzystywanych w żartach.

Przy omawianiu gier słownych i wykorzystywanych do ich tworzenia konkretnych struktur językowych odnoszę się do stanowisk takich autorów jak Buttler (1968/2001)²¹, Heibert (1993)²², Savigny (2011)²³, Ulrich (1976, 2007, 2014)²⁴ i Tęcza (1997)²⁵. Nie bez znaczenia pozostaje również rola słów obcego pochodzenia, których rozumienie warunkuje zrozumienie całego żartu. Ciekawym zjawiskiem jest wykorzystanie w języku niemieckim modeli słowotwórczych jako środka budowania humoru (Ulrich 1976, 2007, 2014)²⁶. Potwierdza to również przeprowadzona analiza.

W tworzeniu tekstów humorystycznych niewątpliwie ważną rolę odgrywają również elementy intertekstualne, których zidentyfikowanie i zrozumienie warunkuje właściwą, tzn. oczekiwaną interpretację. Istotnym wydaje się być tu stanowisko, że teksty muszą z zasady odnosić się do innych (Fix 2000, s. 449)²⁷. Znajomość innych tekstów – reklamowych, filmów, piosenek itd. – warunkuje właściwe zrozumienie cytowanych bądź też parafrazowanych ich elementów – również w przypadku żartów. Potwierdziły to wyniki przeprowadzonej analizy.

Część empiryczna pracy obejmuje analizę 200 tekstów, pochodzących z programu „Was guckst du?!” oraz z niemieckich stron internetowych (przypis 20.). Materiał został zanalizowany w następujących aspektach: pod względem formy (dialog, monolog, opowiadanie, pytanie-odpowiedź, mieszane formy-dialog) oraz pod względem wykorzystania konkretnych językowych środków budowania humoru (polisemia, homonimia, homofonia, słowotwórstwo, wyrazy obcego pochodzenia, elementy intertekstualne, formy błędne) oraz o wykorzystanie przez autorów środków stylistycznych czy też odmianek języka niemieckiego (*broken German*, język potoczny, język urzędowy).

²¹ **Buttler D.** (1968/2001), *Polski dowcip językowy*, Warszawa.

²² **Heibert F.** (1993), *Das Wortspiel als Stilmittel und seine Übersetzung. Am Beispiel von sieben Übersetzungen des „Ulysses“ von James Joyce*, Tübingen.

²³ **Savigny E.** (Hrsg.), (2011), *Ludwig Wittgenstein. Philosophische Untersuchungen*, Berlin.

²⁴ **Ulrich W.** (1976), *Wortbildungsspiele. Semantik des komplexen Wortes*, W: *Diskussion Deutsch* 31, s. 424–437;

Ulrich W. (2007), „*Wie vermehren sich Mönche und Nonnen? — Durch Zellteilung.*“ *Wie und mit welcher Absicht spielt man mit der Sprache?*, W: *Der Sprachdienst*, 51, Wiesbaden, s. 189–200; **Ulrich W.** (2014), *Zahnprothesen ohne gesetzliche Haftpflicht. Wie spielt man mit der deutschen Sprache?* (=http://www.sprachverein.ch/...pdf/Sprachspiegel_2014_1.p...).

²⁵ **Tęcza Z.** (1997), *Das Wortspiel in der Übersetzung: Stanisław Lems Spiele mit dem Wort als Gegenstand interlingualen Transfers*, Tübingen.

²⁶ **Ulrich W.** (1976), *Wortbildungsspiele. Semantik des komplexen Wortes*, W: *Diskussion Deutsch* 31, s. 424–437; **Ulrich W.** (2007), „*Wie vermehren sich Mönche und Nonnen? — Durch Zellteilung.*“ *Wie und mit welcher Absicht spielt man mit der Sprache?*, W: *Der Sprachdienst*, 51, Wiesbaden, s. 189–200; **Ulrich W.** (2014), *Zahnprothesen ohne gesetzliche Haftpflicht. Wie spielt man mit der deutschen Sprache?* (=http://www.sprachverein.ch/...pdf/Sprachspiegel_2014_1.p...).

²⁷ **Fix U.** (2000), *Aspekte der Intertextualität*, W: Brinker K./Antos G./Heinemann W./Sager S. (Hrsg.), *Text und Gesprächslinguistik. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung*, Berlin/New York, s. 449–457.

K. Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Przeprowadzona analiza wykazała, że największą grupą żartów stanowią teksty w formie pytanie-odpowiedź (110/200), przy czym najczęściej pojawiającymi się pytaniami są pytania o podmiot i dopełnienie, w dalszej kolejności – o orzecznik oraz pytania o przyczynę. Stosowanie ww. typów pytań sprawia, że mamy do czynienia ze swoistą grą opowiadającego z odbiorcą, który w oparciu o zdobytą wcześniej wiedzę z różnych dziedzin może udzielić odpowiedzi na zadane pytania o konkretną nację.

Na drugim miejscu pod względem stosowanej formy żartu znalazł się dialog (34/200), na kolejnych zaś opowiadanie i dialog (26/200), opowiadanie (9/200), monolog (6/200), opowiadanie i pytanie-odpowiedź (5/200), opowiadanie i monolog (2/200), opowiadanie, dialog i pytanie-odpowiedź (2/200), dialog i pytanie-odpowiedź (2/200) oraz tekst reklamowy (2/200). Na ostatnim miejscu pojawia się opowiadanie i pytanie (1/200) oraz ogłoszenie (1/200).

Analiza pod względem stosowanych językowych środków budowania humoru wykazała, że największą grupę spośród stosowanych środków językowych tworzą występujące w 59 na 200 tekstów elementy intertekstualne i są to nazwy firm (*Aldi*), tytuły filmów („*Schweigen der Lämmer*”, „*Gute Zeiten, schlechte Zeiten*”) tytuły książek (m.in. „*Alice im Wunderland*”, bohaterowie książek i filmów *Winnetou*, *Dr. Stefan Frank*), marki samochodów (m.in. *Fiat*, *BMW*, *Toyota*, *Ferrari*), nazwy geograficzne, postacie ze świata polityki (m.in. *Hosni Mubarak*), sportu (m.in. *Francesco Totti*), show-biznesu i świata mediów (*Harald Schmidt*, *Anke Engelke*). Pojawiają się również postacie z historii Niemiec (m.in. *Erich Honecker*).

Na drugim miejscu pojawiają się modele słowotwórcze, wykorzystywane do tworzenia nowych elementów w żartach, najczęściej neologizmów (22/200, m.in. *Türk-Deutsch-Simulator*, *Güllehüllefüller*, *Muhrat*, *Döner Hebab*, *Gürkin*, *Spagyeti*).

Błędy w szyku wyrazów, brakujące części zdania, błędy przy tworzeniu zdań rozkazujących i pytających to trzecia pod względem wielkości grupa (18/200).

W 17 żartach autorzy sięgnęli po homofonię jako środek budowania humoru, przy czym należy tu wymienić różne typy konstrukcji homofonicznych – od rozumianych jako jedno słowo zdań oznajmujących (m.in. *Nazis*, stworzone z *Na, Sie wissen...*), rozkazujących (m.in. *Machmett*, powstałe z *Mach Mett!*) aż do wykorzystywanych przez autorów par homofonów (m.in. *Come stai!* rozumiane jako *Kommt ein Stein!*).

W przypadku żartów, w których do budowania humoru wykorzystywane są błędne formy, dały się wyodrębnić konkretne podgrupy, tj. błędy koniugacji (15/200), błędny lub brakujący rodzajnik (12/200), źle użyta leksyka (11/200), błędny lub brakujący zaimek (7/200), błędna negacja (6/200), błędna forma przymiotnika (5/200) czy też warianty fonetyczne w tekście pisanym (4/200).

Analiza zebranego i wyselekcjonowanego materiału pokazała ponadto, że w tekstach humorystycznych dużą rolę odgrywają elementy języka *broken German*, będącego hybrydą językową, składająca się z elementów niemieckich i tureckich. Dotyczy to 12 spośród 200 żartów.

Katarzyna Molt

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

Autorzy żartów nie zapominają również o języku potocznym jako źródle leksyki, wykorzystywanej w tekstach humorystycznych (16/200), którą stanowią elementy o zabarwieniu wulgarnym (m.in. *Scheiß-dreck-arsch-scheißjob, verarschen*), słowa poniżające (*Bulle, Kanake*), ale też wyrazy o zabarwieniu neutralnym (*nix*).

W ramach 6 spośród 200 żartów zastosowano polisemię (m.in. *Römer, vorgehen, Fahne, einbrechen*), w 4 środkami budowania humoru stał się wyraz obcego pochodzenia (m.in. *die Marines, die US Army*), , zaś w pojedynczych przypadkach pojawiają się: onomatopeja (3/200, m.in. *tsching, tschang, tschung*), paronomazja (1/200, *Nur Dubai ist nicht dubei, dabei, duba, duba, du, dabe!*), ironia (1/200, *verstaubtes Hochdeutsch*) i przesunięcie znaczenia (1/200, *Strippe* jako 'penis'). Oczywiście należy tu podkreślić, że najczęstszym zjawiskiem jest jednoczesne występowanie więcej niż tylko jednego środka budowania humoru. Nagromadzenie w jednym krótkim tekście różnych środków dodatkowo wzmacnia oddziaływanie na odbiorcę ukrytych stereotypowych treści.

W oparciu o *General Theory of Verbal Humour* Raskina und Attardo (1991)²⁸ wychodzę z założenia, że ukryte w danym skrypcie informacje humorystyczne rozszerzane są przez skojarzenia, wywołane przez zjawiska znane odbiorcy. W ten sposób kontekst językowy zostaje uzupełniany i rozbudowany poprzez elementy pozajęzykowe.

Wiedza o danym kraju, jego kulturze, tradycji związana jest ściśle z pytaniem o zrozumienie mentalności danej nacji, co staje się przedmiotem żartu. Z przeprowadzonej analizy wynika, że żarty proponują najczęściej przedstawienie przynajmniej 2 nacji jako tematu (9.4.2., s. 166). Wyodrębnione zostało w ten sposób 19 grup żartów.

Właściwe zrozumienie tekstu humorystycznego to nie tylko wiedza z zakresu kultury danego kraju. Dużą rolę odgrywa tu również wiedza o grupach społecznych i obowiązujących w nich zasadach. Humor danej grupy społecznej rozumiany jest jako reakcja na sytuację społeczną, co przede wszystkim związane jest z jego funkcją krytyka tego wszystkiego, co dzieje się w społeczeństwie.

Wyśmiewane w żartach tematy religijne, kulturowe są z jednej strony jasne, natomiast dzięki wykorzystaniu dwuznacznych kontekstów odbiorca zmuszany jest niejako do szukania ukrytych, krytycznych treści.

Frahm (2008)²⁹ nazwał żart etniczny dobrem międzynarodowym, które dzięki obecnym w nim stereotypom wszędzie i zawsze rozumiane jest w ten sam sposób. Zwraca on również uwagę na inne zjawisko – każdy opowiadany nowy żart rozpoczyna swe życie już jako nasz własny.

Żart etniczny wymaga od odbiorcy nie tylko wiedzy o danym kraju, jego kulturze i tradycji, lecz również znajomości języka, w którym ten żart jest tworzony. Żarty o obcokrajowcach to również gra ze stereotypami i przesadami różnego rodzaju, które stają się

²⁸ Attardo S./Raskin V. (1991), *Script theory revis(it)ed: Joke similarity and joke representation model*, W: *Humor — International Journal of Humor Research*, Volume 4, Issue 3–4, s. 293–349.

²⁹ Frahm T. (2008), *Verneigung vor dem Säbel. Gibt es einen bulgarischen Humor?*, W: Hoffmann T./Lercher M.Ch./Middeke A./Tittel K. (Hrsg.), *Humor*, Göttingen, s. 21–34.

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

motywem przewodnim, dopuszczając tylko jedną możliwą interpretację i stając się ponadczasowymi i niezależnymi od miejsca, w którym się pojawiają, rozumiane są zawsze w ten sam sposób.

Napisana przeze mnie monografia jest analizą niemieckich żartów o konkretnych nacjach i stanowi punkt wyjścia do kolejnych prac nad humorem etnicznym – tym razem rozumianym jako humor tworzony przez nacje.

6. Udział w konferencjach o charakterze międzynarodowym

Wyniki moich badań konfrontatywnych nad humorem zaprezentowałam podczas 17 konferencji o charakterze międzynarodowym. W trakcie tych konferencji miałam możliwość zaprezentowania wyników swych badań nie tylko badaczom polskim, ale również niemieckim. Proponowane przeze mnie konfrontatywne podejście do badania środków budowania humoru spotykało się z dużym zainteresowaniem, ponieważ brakowało do tej pory omówienia zjawisk językowych w odniesieniu do tekstów humorystycznych w ujęciu konfrontatywnym j. polski vs. j. niemiecki.

Poniżej wymieniam w punktach te konferencje wraz z tytułem wygłoszonego referatu:

6.1.

29.05-31.05.2008, Humor. Teorie - praktyka - zastosowanie./Theories - Applications -Practices, Piotrków Trybunalski, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, filia w Piotrkowie Trybunalskim, Samodzielny Zakład Filologii Angielskiej

Tytuł referatu: *Język niemieckiego programu komediowego „Was guckst du?“*

6.2.

24.06-26.06.2010, Felder der Sprache. Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge, Łódź, Uniwersytet Łódzki, Katedra Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego

Tytuł referatu: *Sprachliche und außersprachliche Mittel des Humoristischen am Beispiel von „Was guckst du?“*

6.3.

20.09-21.09.2010, Humor. Teorie-praktyka-zastosowanie./Theories-Applications-Practices, Piotrków Trybunalski, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, filia w Piotrkowie Trybunalskim, Samodzielny Zakład Filologii Angielskiej

Tytuł referatu: *Polisemia i homofonia jako środki budowania humoru na przykładzie skeczów kabaretu „Paranienormalni“*

Katarzyna Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

6.4.

29.05-2.06.2012, Felder der Sprache. Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge II, Łódź, Uniwersytet Łódzki, Katedra Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego

Tytuł referatu: *"Was guckst du?" als eine multikulturelle Comedysendung im deutschen Fernsehen*

6.5.

25.06.-29.06.2012, 24. konferencja International Society for Humor Studies, HumorTAP4, Kraków, Uniwersytet Jagielloński

Tytuł referatu: *Żart etniczny jako znak rozpoznawczy niemieckiej audycji komediowej „Was guckst du?“*

6.6.

12.06-14.06.2014, Felder der Sprache. Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge III, Łódź, Uniwersytet Łódzki, Katedra Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego

Tytuł referatu: *Grenzen des guten Geschmacks in einem Witz*

6.7.

19.05 - 20. 05. 2015, Ogólnopolska konferencja naukowa **Kicz w języku/komunikacji**, Łódź, Wydział Filologiczny, Katedra Współczesnego Języka Polskiego

Tytuł referatu: *Życie tekstu kabaretowego poza sceną i rola kanału YouTube. Na przykładzie kabaretu PARANIENORMALNI*

6.8.

10.10.2015, Międzynarodowa Konferencja Naukowa **Przekraczanie granic w języku, literaturze i kulturze**, Wyższa Szkoła Języków Obcych w Świeciu, Wydział Zamiejscowy w Przasnyszu, Przasnysz

Tytuł referatu: *Lexikalische Elemente fremder Herkunft im Deutschen als sprachliche Mittel des Humoristischen*

6.9.

15.10-17.10. 2015, Ogólnopolska Konferencja Naukowa **Kuchnia i stół w komunikacji społecznej. Tekst, dyskurs, kultura**, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Polskiej, Wrocław

Tytuł referatu: *Motywy kulinarne w tekstach kabaretowych*

6.10.

16.11. - 17.11.2015, Konferencja **ZBLIŻENIA: językoznawstwo-translatoryka-literaturoznawstwo, Konin 2015**, PWSZ w Koninie

Tytuł referatu: *Fremdsprachige Elemente als sprachliche Mittel des Humoristischen im Deutschen und im Polnischen*

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

6.11.

9.06.2016 – 11.06.2016, Felder der Sprache. Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge IV, Łódź, Uniwersytet Łódzki, Katedra Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego

Tytuł referatu: *Zur Intertextualität im deutschen und im polnischen Witz*

6.12.

15.09.2016-16.09.2016, Wiedźmy i anioły – postrzeganie kobiet w dawnej i współczesnej kulturze, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim

Tytuł referatu: *Wiedźmy i anioły. Obraz kobiety w żartach*

6.13.

8.12.2016-9.12.2016, Obrazy choroby w języku i kulturze, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim

Tytuł referatu: *„Z czego się śmiejecie? Z siebie samych się śmiejecie!” (Gogol). Choroba jako motyw czarnego humoru*

6.14.

22.05.2017, XVIII Międzynarodowa Konferencja Sławistyczna „LITERATURY, JĘZYKI I KULTURY WSCHODNIOŚLAWIAŃSKIE WOBEC SWEGO CZASU HISTORYCZNEGO”, Uniwersytet Zielonogórski, Instytut Neofilologii

Tytuł referatu: *Kabaret Starszych Panów vs. Kabaret Młodych Panów. Język polskiego kabaretu wczoraj i dziś*

6.15.

15.11.2017, III Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „IDEE, WARTOŚCI, SŁOWA W ŻYCIU PUBLICZNYM I SZTUCE”, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna Łódź;

Tytuł referatu: *Współczesny kabaret polski a tematy tabu. Żart i jego funkcja społeczna*

6.16.

21.11-22.11.2017, ZBLIŻENIA: językoznawstwo – translatoryka – literaturoznawstwo, Konin 2017, PWSZ Konin;

Tytuł referatu: *Polyseme Ausdrücke als Mittel des Humoristischen im deutschen Witz am Beispiel der Ethnowitze aus der Comedyshow „Was guckst du?!”*

6.17.

29.05.-30.05.2018, II MIĘDZYNARODOWA INTERDISCYPLINARNA KONFERENCJA Język i jego wyzwania: Język w kulturze, kultura w języku, Instytut Języków Obcych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu

Tytuł referatu: *Deutscher Ethnowitz und schwarzer Humor*

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

7. Dorobek dydaktyczny

Po obronie pracy doktorskiej i uzyskaniu stopnia doktora prowadziłam seminaria licencjackie z zakresu metodyki nauczania języka niemieckiego jako obcego dla studentów sekcji j. niemieckiego Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych Uniwersytetu Łódzkiego oraz seminaria licencjackie z zakresu językoznawstwa dla studentów studiów dziennych i zaocznych Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Pod moim kierunkiem powstały również prace magisterskie z zakresu językoznawstwa – na studiach uzupełniających magisterskich filologii germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego oraz na studiach uzupełniających magisterskich (SUM) filologii germańskiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Poniżej przedstawiam zestawienie ilościowe tych prac.

7.1. Promotor prac licencjackich

W latach **2001-2018** wypromowałam w sumie **33 prace licencjackie**, w tym 24 prace studentów NKJO przy Uniwersytecie Łódzkim i 9 prac studentów Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi.

Prace licencjackie były pracami z zakresu językoznawstwa niemieckiego oraz z zakresu metodyki nauczania języka niemieckiego jako obcego.

7.2. Promotor prac magisterskich na filologii germańskiej

W latach **2001-2018** wypromowałam w sumie **51 prac magisterskich**, w tym 23 prace na filologii germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego i 28 prac studentów filologii germańskiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi.

Kierowane przeze mnie prace magisterskie były pracami z zakresu językoznawstwa niemieckiego.

7.3. Recenzent prac licencjackich na filologii germańskiej

W latach **2001-2018** zrecenzowałam w sumie **63 prace licencjackie**, w tym 31 prac studentów NKJO Uniwersytetu Łódzkiego oraz studentów studiów I-go stopnia na filologii germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego i 32 prace studentów filologii germańskiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi.

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

7.4. Recenzent prac magisterskich na filologii germańskiej

W latach **2001-2018** zrecenzowałam w sumie **51 prac magisterskich** studentów filologii germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego.

7.5. Koordynator przedmiotu

1. Gramatyka opisowa języka niemieckiego (1 rok lic.; 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017),
2. Gramatyka opisowa języka niemieckiego (2 rok lic. 2016/2017, 2017/2018)
3. Podstawowe zagadnienia składni j. niemieckiego (2 rok lic.; konwersatorium/proseminarium; 2012/2013, 2013/2014),
4. Humor w języku polskim i języku niemieckim (konwersatorium; 2012/2013),
5. Gramatyka kontrastywna (proseminarium; 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018),
6. PNJN Przygotowanie do egzaminu C2 (2013/2014, 2014/2015, 2015/2016),
7. Gramatyka praktyczna (3 rok lic.; ćwiczenia konwersatoryjne; 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017),
8. Modele opisu języka (2 rok magisterski 2017/2018)
9. Interferencja językowa (2 rok magisterski 2017/2018)

7.6. Ponadto zostałam zaproszona przez koło naukowe filologii germańskiej „Mehr Licht!” na obchody Dni z Translatoryką II – Jak w czeskim filmie!, w ramach których w dniu 9.01.2013 r. wygłosiłam wykład inauguracyjny na temat środków budowania humoru w języku polskim i niemieckim oraz przeprowadziłam warsztaty językowe związane z tym tematem.

7.7. Wygłosiłam wykład „Tłumaczenie żartów na język niemiecki” dla uczniów I LO im. Wł. Broniewskiego w Bełchatowie (**2014**) - promocja Wydziału Filologicznego.

8. Stypendia zagraniczne

W ciągu całego okresu dotychczasowego zatrudnienia w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego zrealizowałam następujące pobyty badawcze w niemieckich ośrodkach naukowych:

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

- 8.1. 15.08. – 4.09.1993 r. – Technische Universität Chemnitz-Zwickau, XX. Internationaler Hochschulkurs für Germanistik, Chemnitz, Niemcy
- 8.2. 1.02 – 1.08.1995 r. – stypendium semestralne, TEMPUS-Projekt JEP4547 Bochum, Niemcy
- 8.3. 3.03. – 31.03.1996 r. – wyjazd w ramach współpracy ośrodków, Justus-Liebig-Universität Giessen, Niemcy
- 8.4. 1.06. – 15.06.1996 r. – wyjazd w ramach projektu TEMPUS JEP 9190-95, Justus-Liebig-Universität Giessen, Niemcy
- 8.5. 1.10. 1997 r. – 31.07.1998 r. – roczne stypendium naukowe DAAD, Justus-Liebig-Universität Giessen, Niemcy

Pobyty studyjne, zwłaszcza te w ramach projektów TEMPUS, oraz roczne stypendium DAAD pozwoliły mi na zebranie literatury oraz opracowanie materiału niemieckiego, potrzebnego do badań, będących podstawą pracy doktorskiej, którą obroniłam 25.09. 2001 r.

9. Kursy i seminaria doskonalące

Uczestniczyłam w następujących seminariach i kursach doskonalących:

- 9.1. 1994 seminarium doskonalące Instytutu Goethego „Selbstgesteuertes Fremdsprachenlernen – auch im DaF-Unterricht“, Pogorzelska Warszawska
- 9.2. 1996 seminarium doskonalące Instytutu Goethego dla kierowników kursów przygotowawczych do egzaminu ZMP (Zentrale Mittelstufenprüfung), Łódź
- 9.3. 1997 seminarium Instytutu Goethego na temat egzaminu Zentrale Mittelstufenprüfung, Łódź
- 9.4. 1999 seminarium metodyczne Instytutu Goethego, Kraków
- 9.5. 2000 seminarium Instytutu Goethego na temat egzaminu Zentrale Oberstufenprüfung, Łódź
- 9.6. 2001 seminarium Instytutu Goethego na temat egzaminu Zentrale Oberstufenprüfung, Łódź

Wymienione wyżej kursy i seminaria służyły podnoszeniu moich kwalifikacji jako lektora i egzaminatora Centrum Egzaminacyjnego Instytutu Goethego przy filologii germańskiej. Prowadziłam tam kursy językowe oraz byłam egzaminatorem na egzaminach Zertifikat Deutsch, Zentrale Mittelstufenprüfung i Zentrale Oberstufenprüfung do roku 2004.

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź , ul. Pomorska 171/173

10. Działalność organizacyjna

Moją działalność organizacyjną na rzecz Katedry Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego, a tym samym na rzecz całej uczelni, mogę podzielić na dwa etapy, zgodnie z okresem zatrudnienia przed uzyskaniem stopnia doktora i po jego uzyskaniu, czyli na lata 1992-2001 i 2001-2018. Poniżej przedstawiam ujęte w punkty omówienie mojej pracy organizacyjnej na rzecz uczelni.

10.1. Działalność organizacyjna na rzecz uczelni przed uzyskaniem stopnia doktora (w latach 1992-2001)

- 10.1.1. Funkcja opiekuna lat 1 i 2
- 10.1.2. Organizowanie śródrocznych praktyk pedagogicznych
- 10.1.3. Opieka nad praktykami pedagogicznymi ciągłymi
- 10.1.4. Prowadzenie kursu BHP dla studentów 1 roku na Wydziale Filologicznym (1998-2002)
- 10.1.5. Prace nad planowaniem zajęć dydaktycznych i układanie planu zajęć
- 10.1.6. Praca w komisjach egzaminacyjnych na egzaminach wstępnych na studia dzienne na filologii germańskiej (sekretarz komisji 1994, członek komisji 1996, egzaminator 2000, autor egzaminów wstępnych pisemnych i ustnych 1998/1999)
- 10.1.7. Praca w komisjach egzaminacyjnych na egzaminach wstępnych na uzupełniające studia magisterskie na filologii germańskiej – egzaminator
- 10.1.8. Praca w komisji egzaminacyjnej Olimpiady Języka Niemieckiego 2001/2002

10.2. Działalność organizacyjna na rzecz uczelni po uzyskaniu stopnia doktora (w latach 2001-2018)

- 10.2.1. Praca w komisjach egzaminacyjnych na egzaminach wstępnych na studia dzienne na filologii germańskiej w roku akademickim 2004/2005 (autorstwo egzaminu i praca w charakterze egzaminatora)
- 10.2.2. Hospitowanie zajęć w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego (2010, 2015)
- 10.2.3. Przygotowywanie ankiety jednostki dla KBN w latach 2001-2016
- 10.2.4. Przygotowanie wniosków na działalność statutową jednostki w latach 2001-2016
- 10.2.5. Udział w pracy komisji konkursowej na stanowisko adiunkta w Zakładzie Językoznawstwa Niemieckiego (2010)

K. Sikorska-Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

- 10.2.6.** Prowadzenie szkoleń BHP dla studentów 1 roku na Wydziale Filologicznym w latach 1998-2002
- 10.2.7.** Wystawianie opinii studentom ubiegającym się o stypendia zagraniczne
- 10.2.8.** Potwierdzanie stopnia zaawansowania językowego studentów ubiegających się o pracę wakacyjną w Niemczech
- 10.2.9.** Planowanie obciążeń pracowników Katedry Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego oraz planowanie zajęć
- 10.2.10.** Prowadzenie warsztatów w ramach Pikniku Nauki i Techniki w roku 2013 – promowanie Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego
- 10.2.11.** Praca w komisji kwalifikującej do studiów na filologii germańskiej kandydatów z tzw. „nową maturą”
- 10.2.12.** Funkcja obserwatora egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Zespole Szkół w Łodzi, ul. Pojezierska w roku akademickim 2006/2007
- 10.2.13.** Wykład „Tłumaczenie żartów na język niemiecki” dla uczniów I LO im. Wł. Broniewskiego w Bełchatowie (2014) – promocja Wydziału Filologicznego

11. 2014 Otrzymanie Złotej Odznaki UŁ

12. Pozostałe

Od momentu ukończenia studiów do stycznia 2016 roku pracowałam również jako lektor języka niemieckiego. W przeciągu tylu lat współpracowałam z następującymi łódzkimi szkołami językowymi: Progres, Futura, Proeuropa, Centrum Egzaminacyjnym Instytutu Goethego oraz szkołą Eurodialog.

Pracując jako lektor, prowadziłam kursy przygotowujące słuchaczy do zdawania egzaminów certyfikatowych na wszystkich poziomach prowadzonych przez Instytut Goethego.

Od roku 2003 do stycznia 2016 roku współpracowałam ze szkołą Eurodialog w Łodzi, prowadząc kursy językowe na poziomach A1-C1, przygotowując kursantów do zdawania egzaminów certyfikatowych, przeprowadzanych przez Instytut Goethego. Pragnę podkreślić, że pracując w szkole Eurodialog miałam możliwość stworzenia własnego programu autorskiego i pracy z wykorzystaniem własnych materiałów, a co za tym idzie – miałam tu również możliwość popularyzowania wyników moich badań nad językiem niemieckim – zarówno tych z zakresu zapożyczeń, jak i z zakresu badań konfrontatywnych nad humorem, łącząc w ten sposób działalność dydaktyczną poza uczelnią z działalnością popularyzującą wyniki prowadzonych przeze mnie badań naukowych. W ciągu tylu lat pracy w tej szkole mogłam zaobserwować, jak duże znaczenie ma w procesie dydaktycznym umiejętne połączenie nauki języka z nauką o języku, czyli proces świadomego uczenia się. Jestem zdania, że zagadnienia z zakresu badań konfrontatywnych, zarówno z zakresu zapożyczeń, jak i z badań nad humorem, sprawiają, że kursant pragnie zgłębić posiadaną już wiedzę o języku,

K. Bujnowicz

dr Katarzyna Sikorska-Bujnowicz
Uniwersytet Łódzki
Instytut Filologii Germańskiej
Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

jednocześnie wzbogacając własny zasób słownictwa z danych zakresów tematycznych. Nauczanie o języku poprzez wskazanie na jego rolę w komunikacji dnia codziennego, zwłaszcza przez pryzmat humoru jako jego nieodłącznego elementu, stanowi niewątpliwie o tym, że kursant pragnie aktywnie zgłębiać wiedzę o tym języku, co z kolei świadczy o tym, że prowadzone przeze mnie do tej pory badania o charakterze czysto naukowym i ich wyniki doskonale sprawdzają się w praktycznej nauce języka, niezależnie od poziomu nauczania.

K. Sikorska-Bujnowicz